

směru poslednějším, neboť žalobkyně teprve tímto dnem zvěděla o objednávce (§ 862 obč. zák.) a tudíž teprve v tomto dni se mohla rozhodnouti, zda ji přijímá, čili nic. Poněvadž se takto poslední objednávka stala 28. dubna 1927 a žaloba byla podána 26. dubna 1929, byla podána ještě před uplynutím dvouleté doby, tudíž včas. Nicméně nebylo lze potvrditi usnesení rekursního soudu. Neprávem totiž oba nižší soudy měly za to, že stačí, že žalovaná firma mlčky doznala objednávky i dojití zboží. Předpis § 87 a) j. n. jest normou výjimečnou a jest ji vykládati přesně. Objednávky zboží i převzetí zboží musí žalobkyně prokázati listinami. Tomuto požadavku nedostála (srov. 2522, 2310, 1101 sb. n. s.). Žalobkyně sice prohlásila, že nemůže předložiti prvopis objednávek z roku 1927, o něž v souzeném sporu jde, aniž opisy kontokorrentů žalované straně zaslaných, poněvadž je dosud nenašla. Neprokázala však ani dodání zboží žalované straně. Převzetím zboží jest rozuměti jeho odevzdání do rukou kupitele neb osoby k převzetí zmocněné. Svěření zboží dopravci nestačí (rozh. 1100 sb. n. s.). Odevzdání zboží ve smyslu čl. 347 a 349 obch. zák. nastává teprve, když se zboží dostane do faktické moci kupitele, tedy, když se dopravce, jemuž zboží svěřeno, zbaví faktické moci nad zbožím a kupitel neb osoba jím k přijetí zmocněná, této skutečné moci nad zbožím nabude. V tom směru předložila žalující strana jen železniční nákladní list o odeslání 16.350 kg kaolinu na adresu, kamž jej žalovaná strana disponovala. Žalobkyně tím prokazuje jen odevzdání části zboží, jehož kupní cena jest zažalována, nikoli však žalované firmě, -nýbrž dopravnímu podniku a adresou firmy W., aniž prokázala, že byl zmocněncem žalované firmy k přijetí zboží ať dopravní podnik (železnice), ať adresátka na nákladním listu uvedená. Poněvadž tedy žalující firma neprokázala řádným listinným dokladem ani objednávky ani převzetí zboží žalovanou firmou, nejsou splněny podmínky § 87 písm. a) j. n. a bylo proto změnití usnesení rekursního soudu a obnoviti usnesení soudu prvního.

Čís. 10398.

Ocenění předmětu rozepře žalobcem jest pro soud závazné a žalovaný nemá na ně vliv jen, pokud jde o posouzení příslušnosti soudu. Co do způsobu řízení, jež má býti o žalobě zahájeno, neplatí však bezvýjimečně. Prokáže-li žalovaný, že ocenění předmětu rozepře žalobcem v žalobě jest nízké, jest o žalobě zahájití řízení, odpovídající skutečné hodnotě předmětu rozepře.

(Rozh. ze dne 19. prosince 1930, R I 901/30).

Předmět žaloby, již se domáhal na žalovaném vyklizení dvoru, ocenil žalobce na 100 Kč. Zástupce žalovaného navrhl, by bylo zahájeno řádné řízení, ježto nemovitost má hodnotu nejméně 240.000 Kč a také užitky z ní daleko převyšují 300 Kč. Soud první stolice vydal usnesení, že spor bude projednán podle §§ 448 a násl. c. ř. s., maje za to,

že žalobcovo ocenění rozhoduje o tom, zda jest spor projednati podle předpisů o řízení ve věcech nepatrných. Rekursní soud změnil napadené usnesení v ten rozum, že spor jest projednati podle §§ 431 a násl. c. ř. s. Důvody: § 60, čtvrtý odstavec, j. n. váže soud a žalovaného na ocenění žalobcovo jen co do příslušnosti soudu. Není však žalobci zůstaveno, by oceněním určoval způsob řízení, nanejvýš zda jest zahájiti řádné řízení před okresními soudy či řízení ve věcech nepatrných. Žalovaný může se proto brániti proti příliš nízkému ocenění předmětu rozepře a soud smí řízení ve věcech nepatrných, zahájené na žalobcovo ocenění, převést v řádné řízení před okresními soudy. Názor prvního soudu, že pro zodpovědění otázky, zda jest zahájiti řádné řízení před okresními soudy, či řízení ve věcech nepatrných, jest soud vázán oceněním žalobce v žalobě, jest již proto neudržitelným, že by bylo dáno na vůli žalobci, určiti způsob řízení, což jest zásadně vyloučeno. Musí tedy býti nejen soudu dáno právo, by přezkoumal správnost ocenění předmětu sporu podle § 41, druhý odstavec, j. n. a § 269 c. ř. s., nýbrž i žalovanému poskytnuta možnost, popříti žalobcovy nesprávné údaje v tomto směru. Jde tu o vyklizení dvora žalovaným. Není třeba důkazu o tom, že žalobcův zájem na vyklizení dvora daleko převyšuje hranici pro řízení ve věcech nepatrných (sb. nejv. soudu čís. 6836, Gl. Ung. n. ř. 7546, Vysvětlivky min. sprav. k § 448 c. ř. s. bod 1).

Nanejvýšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Správný je názor rekursního soudu, že ocenění předmětu sporu žalobcem jest pro soud závazné a že na ně žalovaný nemá vliv jen, pokud jde o posouzení příslušnosti soudu, že však co do způsobu řízení, jež má býti o žalobě zahájeno, neplatí to bezvýminečně, nýbrž že, prokáže-li žalovaný, že ocenění předmětu sporu žalobcem v žalobě jest nízké, má o žalobě zahájeno býti řízení, odpovídající skutečné hodnotě předmětu sporu. Poněvadž důvody napadeného usnesení jsou správné a vývody dovolacího rekursu nebyly ani seslabeny ani vyvráceny, stačí stěžovatelku na ně odkázati. Poukaz stěžovatele na rozhodnutí tohoto soudu čís. 34 a 161 sb. n. s. nemá významu, poněvadž šlo tam o řešení otázky zcela jiné, než o kterou se tu jedná. Výtku proti způsobu řízení zahájenému na základě žaloby soudem první stolice nemohl žalovaný, ano jde o řízení před soudem okresním, učiniti dříve, než při prvním jednání, což učinil, a bezvýznamný jest proto poukaz stěžovatele na předpis § 196 c. ř. s. Prohlásil-li rekursní soud v napadeném usnesení, že zájem žalobce na vyklizení dvora rozuměj místností, o které tu jde, jest daleko větší než 300 Kč, a skutečnost tuto označil za samozřejmou, neměl důvodu, by o výši tohoto zájmu prováděl šetření. Soud dovolací shledává tento názor rekursního soudu správným, neboť za nynějších poměrů je samozřejmé, že zájem žalobce na vyklizení tří místností za okolností jím tvrzených musí býti větší než 300 Kč. Odpovídá proto rozhodnutí rekursního soudu v otázce, jaké řízení o této žalobě má býti zahájeno, plně stavu věci a zákonu.